

DECIZIE

10 august 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Ion Druță

examinând recursul declarat de către Întreprinderea Specializată „Sadacus”
Societate pe Acțiuni,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Paladii Sergiu împotriva
Întreprinderii Specializate „Sadacus” cu privire la încasarea restanțelor salariale,
penalității și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 21 iunie 2016, prin care cererea de
apel depusă de Întreprinderea Specializată „Sadacus” Societate pe Acțiuni a fost
restituită ca tardivă,

constată:

La 29 ianuarie 2016, Paladii Sergiu a depus cerere de chemare în judecată
împotriva ÎS „Sadacus” SA cu privire la încasarea restanțelor salariale, penalității și a
cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că din 03 noiembrie 1997 a activat la ÎS
„Sadacus”SA, Asociația Surzilor din Moldova, în funcția de șef al secției de reparație
mecanică.

Conform ordinului 3 K din 03 ianuarie 2003 a fost transferat în calitate de
director-adjunct al ÎS „Sadacus” SA, fapt confirmat prin înscrisul din carnetul de
muncă seria AB nr. 0675495 din 03 ianuarie 2003, pe parcursul activității executându-
și funcțiile conform contractului de muncă.

Indică că inițial angajatorul îi achita salariul la timp și în mărime deplină, însă
începând cu luna februarie a anului 2013, salariul nu i se mai achita, din care motiv, din
luna mai 2013 s-a aflat în concediu neplătit.

Menționează reclamantul că ulterior, de nenumărate ori s-a adresat către
directorul ÎS „Sadacus” SA, cu solicitarea de a-i achita salariul pentru timpul în care a
lucrat, iar la 20 martie 2015 în urma cererilor repetate directorul ÎS „Sadacus” SA i-a
înmînat certificatul nr. 15-04, prin care se confirmă existența restanței salariale în
mărime de 41 958,47 lei. Totodată, angajatorul i-a promis că suma datorată v-a fi
achitată, însă careva măsuri în acest sens nu au fost întreprinse.

Sușține reclamantul că în legătură cu neachitarea salariului pentru perioada
lucrată, a depus cerere de demisie, iar la data de 30 iunie 2015 conform ordinului nr.
4K & 1 a fost eliberat din funcție în temeiul art. 85 pct.1 din Codul muncii, fapt ce se

confirmă prin înscrierea din carnetul de muncă, însă restanțele salariale nu i-au fost achitate.

Prin urmare, susține că ÎS „Sadacus” SA a încălcat un șir de norme ale Codului muncii și în special art. 142 alin. (1), 143 alin. (1), art. 144 alin. (1).

Invocă că necătfînd la faptul că pentru încălcarea legislației muncii în perioada octombrie-noiembrie 2015 au fost efectuate controale de către Inspekția Teritorială de Muncă Bălți, care a solicitat ÎS „Sadacus” SA înlăturarea încălcărilor respective, ceea ce denotă din răspunsul nr. 233/col din 09 noiembrie 2015, ÎS „Sadacus” SA a ignorat atît solicitările foștilor angajați cît și prescripțiile organelor de stat și pînă în prezent nu și-a onorat obligațiunile.

Totodată, cu referire la prevederile art. 330 din Codul muncii, indică reclamantul că întrucît salariul i-a fost reținut din vina angajatorului, acesta urmează să achite suplimentar pentru fiecare zi de întîrziere, 0,1 la sută din suma neplătită în termen.

Solicită încasarea din contul ÎS „Sadacus” SA a datoriei ce rezultă din salariul restant în mărime de 41 958,47 lei, compensarea pentru întîrzierea achitării la timp a plăților salariale în mărime de 41,95 lei pentru fiecare zi de întîrziere începînd cu 20 martie 2015 și pînă la pronunțarea hotărîrii și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătorei Bălți din 29 martie 2016, acțiunea a fost admisă, fiind încasat din contul SA „Sadacus” în beneficiul lui Paladii Sergiu datoria la salariu în mărime de 41958,47 lei, compensarea pentru întîrzierea achitării salariului la timp în mărime de 15 269 lei și cheltuielile pentru asistența juridică în mărime de 1000 lei. Totodată, a fost dispusă executarea imediată a hotărîrii în privința încasării salariului și explicat participanților la proces că sunt în drept, în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărîrii, să solicite întocmirea hotărîrii integrale.

Prin hotărîrea suplimentară a Judecătorei Bălți din 13 aprilie 2016, a fost încasat de la SA „Sadacus” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1 260,01 lei.

La 29 aprilie 2016, ÎS „Sadacus” SA a declarat apel împotriva hotărîrii primei instanțe, solicitînd admiterea apelului, casarea hotărîrii primei instanțe și hotărîrii suplimentare a primei instanțe.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 21 iunie 2016, cererea de apel depusă de ÎS „Sadacus” SA a fost restituită ca fiind depusă tardiv.

La 06 iulie 2016, ÎS „Sadacus” SA a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea acestuia, casarea încheierii contestate și remiterea pricinii la rejudecare.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea contestată, susținînd că la 29 martie 2016 prima instanță a pronunțat dispozitivul hotărîrii, după care la 13 aprilie 2016, aceeași instanșă a emis o hotărîre suplimentară, prin care a modificat hotărîrea, iar la 12 mai 2016 a fost întocmită hotărîrea integrală.

Astfel, cu referire la prevederile art. 259 alin. (1) și (2) Cod civil, care reglementează instituirea termenului, menționează că hotărîrea finită a primei instanțe a fost pronunțată la 13 aprilie 2016, iar termenul limită de contestare a acesteia a expirat la 13 mai 2016.

Respectiv, susține că cererea de apel a fost depusă la 29 aprilie 2016, în interiorul termenului de contestare de 30 de zile care nu a fost omis.

Con comitent invocă recurentul că ÎS „Sadacus” SA este o întreprindere a Asociației Surzilor din Moldova care în conformitate cu prevederile art. 85 CPC, este scutită de la plata taxei de stat.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

După cum denotă din materialele cauzei și în special din Avizul de recepție nr. CN din 01 iulie 2017, copia încheierii instanței de apel din 21 iunie 2016 a fost recepționată de către ÎS „Sadacus” SA la data de 01 iulie 2016 (f.d. 53).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la data de 06 iulie 2016 în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

La caz se constată că prin încheierea din 21 iunie 2016, Curtea de Apel Bălți a restituit ca tardivă cererea de apel depusă de către ÎS „Sadacus” SA (f.d.50-51).

La adoptarea acestei soluții instanța și-a întemeiat concluziile pe dispozițiile art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, care statuează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Instanța de recurs reține că concluziile instanței de apel cu privire la depunerea apelului de către ÎS „Sadacus” SA în afara termenului legal sunt justificate.

Or, potrivit prevederile art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, cum denotă actele dosarului, dispozitivul hotărârii Judecătoria Bălți prin care a fost admisă acțiunea lui Paladii Sergiu și încasat din contul ÎS „Sadacus” SA restanța salarială în mărime de 41 958,47 lei, compensarea pentru întârzierea achitării salariului la timp în mărime de 15 269 lei și cheltuielile pentru asistența juridică în mărime de 1 000 lei, a fost emisă și pronunțată la 29 aprilie 2016.

Tot din actele cauzei se constată că după pronunțarea dispozitivului hotărârii, la data de 31 martie 2016, prima instanță, respectând prevederile art. 236 alin. (4) CPC a remis copia acesteia ÎS „Sadacus” SA, care nu a fost prezentă la pronunțarea dispozitivului (f. d. 27).

Este cert și faptul că la data de 13 aprilie 2016, Judecătoria Bălți a emis și o hotărâre suplimentară, prin care a încasat din contul ÎS „Sadacus” SA în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 11 260,01 lei, iar prin scrisoarea din 18 aprilie 2016 a expediat în adresa ÎS „Sadacus” SA copia dispozitivului hotărârii suplimentare (f.d. 31-32).

Cu toate acestea, însă, ÎS „Sadacus” SA a depus cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe la data de 29 aprilie 2016, respectiv cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC, care a expirat la data de 28 aprilie 2016.

Prin urmare, instanța de apel justificat a respins susținerile ÎS „Sadacus” SA referitor la faptul că termenul de declarare a apelului urmează a fi calculat din data de

01 aprilie 2016 cînd a primit copia dispozitivului hotărîrii sau, în interpretarea corectă a prevederilor art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului curge de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, iar alte excepții privitor la termenul de declarare a apelului, legislația nu prevede.

În acest context nu constituie temei de admitere a recursului nici invocările recurentului precum că hotărîrea finită a primei instanțe a fost pronunțată la 13 aprilie 2016 odată cu emiterea hotărîrii suplimentare și termenul limită de contestare a expirat la data de 13 mai 2016.

Aceasta deoarece, prin hotărîrea suplimentară din 13 aprilie 2016, prima instanță în temeiul art. 250 CPC, s-a pronunțat doar asupra chestiunii privind plata taxei de stat în privința căreia nu s-a expus odată cu soluționarea problemei dreptului în litigiu, pe cînd examinarea în fond a cererii de chemare în judecată a avut loc în cadrul ședinței din 29 martie 2016 cu emiterea și pronunțarea în acest sens a dispozitivului hotărîrii prin care acțiunea înaintată de Paladii Sergiu a fost admisă.

Concomitent, instanța de recurs consideră oportun de a reitera în speță și prevederile art. 116 alin. (1) și (3) CPC RM, care statuează că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

La caz, însă, după cum a reținut și instanța de apel, apelantul ÎS „Sadacus” SA nu a solicitat repunerea apelului în termen.

În acest context, instanța de recurs consideră că la caz soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, avînd în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămînerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărîrii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod principiul securității raporturilor juridice.

În hotărîrea CEDO pronunțată în cauza Ponomaryov vs Ucraina (03 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărîri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrînge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

De altfel, reglementări similare au fost statuate de către înalta Curte și în cauzele Ceachir vs Moldova, Popov vs Moldova și Melnic vs Moldova, în care s-a menționat că, prin neaducerea vre-unui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către părți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat dreptul la un proces echitabil.

Față de cele ce preced și avînd în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurentă sunt nejustificate,

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se respinge recursul declarat de către Întreprinderea Specializată „Sadacus” Societate pe Acțiuni.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 21 iunie 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Paladii Sergiu împotriva Întreprinderii Specializate „Sadacus” cu privire la încasarea restanțelor salariale, penalității și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Ion Druță